

Circulaire

Brussel, 27 juni 2024

Kenmerk: NBB_2024_09

uw correspondent:
Nicolas Strypstein
tel. +32 2 221 44 74
nicolas.strypstein@nbb.be

Circulaire aan de financiële instellingen over verwervingen, vergrotingen, verkleiningen of overdrachten van gekwalificeerde deelnemingen

Toepassingsveld

- kredietinstellingen naar Belgisch recht;
 - beursvennootschappen naar Belgisch recht;
 - verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht;
 - herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht;
 - betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld naar Belgisch recht;
 - centrale effectenbewaarinstellingen en instellingen die ondersteuning verlenen aan een centrale effectenbewaarinstelling naar Belgisch recht;
 - financiële holdings naar Belgisch recht;
 - beleggingsholdings naar Belgisch recht;
 - verzekeringsholdings naar Belgisch recht;
 - gemengde financiële holdings naar Belgisch recht;
- (hierna gezamenlijk “financiële instellingen” genoemd).

Samenvatting/Doelstelling

Deze circulaire vormt een update van circulaire NBB_2017_23 van 14 september 2017 over de verplichting van de financiële instellingen om aan de toezichthouder occasionele en periodieke kennisgevingen te richten met betrekking tot gekwalificeerde deelnemingen. In deze nieuwe circulaire worden de financiële instellingen herinnerd aan de voor hen geldende wettelijke en reglementaire vereisten inzake de samenstelling van hun kapitaal en wordt hen meegedeeld dat de formulieren voor de vornoemde kennisgevingen aan de toezichthouder nu volledig gedigitaliseerd zijn.

Wettelijke basis

- wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen: artikelen 53 en 212;
- wet van 20 juli 2022 op het statuut van en het toezicht op beursvennootschappen: artikelen 52 en 182;
- wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen: artikelen 71 en 443;
- wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld: artikelen 31 en 183;

- koninklijk besluit van 26 september 2005 houdende het statuut van de vereffeningsinstellingen en de met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen: artikel 14 en
- verordening (EU) nr. 909/2014 betreffende centrale effectenbewaarinstelling: artikel 27.

Structuur

1. Context en doelstellingen
2. Occasionele kennisgevingen
3. Jaarlijkse kennisgevingen
4. Praktische regelingen voor het overmaken van de vereiste kennisgevingen - digitalisering
5. Inwerkingtreding

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Uit prudentieel oogpunt is het van wezenlijk belang dat de personen die het beleid van een financiële instelling kunnen beïnvloeden wegens hun rechtstreekse of onrechtstreekse deelnemingen in haar kapitaal, blijk geven van welbepaalde kwaliteiten die aantonen dat zij hun invloed zullen aanwenden om te ijveren voor een gezond en voorzichtig beleid van die instelling.

Naast de wettelijke kennisgevingsverplichtingen waaraan de kandidaat-verwerwers moeten voldoen, leggen de prudentiële wetten aan de financiële instellingen zelf de verplichting op om occasionele en periodieke kennisgevingen te richten aan de toezichthouder.

1. Context en doelstellingen

Het belangrijkste referentiedocument inzake gekwalificeerde deelnemingen zijn de richtsnoeren van de Europese toezichthoudende autoriteiten of "ESA's" (namelijk de Europese Bankautoriteit (EBA), de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (EIOPA) en de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA)) van 20 december 2016 inzake de prudentiële beoordeling van verwervingen en vergrotingen van gekwalificeerde deelnemingen in de financiële sector. Voor de kredietinstellingen werden deze richtsnoeren in maart 2023 aangevuld met de gids inzake procedures voor gekwalificeerde deelnemingen van de Europese Centrale Bank (de ECB)¹.

Samen met deze circulaire publiceert de Nationale Bank van België (de NBB) ook een nieuwe mededeling die gericht is aan de personen die voornemens zijn een gekwalificeerde deelneming in het kapitaal van een financiële instelling te verwerven, te vergroten, te verkleinen of over te dragen, en aan de personen die een gekwalificeerde deelneming bezitten.

Deze mededeling NBB_2024_10 bevat de praktische regelingen voor de kennisgevingen met betrekking tot gekwalificeerde deelnemingen aan de toezichthouder, d.w.z. de NBB of de ECB². De belangrijkste nieuwigheid op dit gebied is dat de kennisgevingsformulieren vanaf 1 oktober 2024 volledig gedigitaliseerd zullen zijn.

¹ Zie bijlage 2 bij de nieuwe mededeling NBB_2024_10 aan de personen die voornemens zijn een gekwalificeerde deelneming in het kapitaal van een financiële instelling te verwerven, te vergroten, te verkleinen of over te dragen, en aan de personen die een gekwalificeerde deelneming bezitten.

² De taakverdeling tussen de NBB en de ECB kan als volgt worden samengevat: (i) voor kredietinstellingen naar Belgisch recht, financiële holdings naar Belgisch recht die aan het hoofd staan van belangrijke kredietinstellingen, en gemengde financiële holdings die deel uitmaken van een Belgische bankgroep is de ECB bevoegd overeenkomstig de in of krachtens de SSM-verordening of de SSM-kaderverordening vastgelegde bevoegdheidsverdeling inzake het toezicht op kredietinstellingen en (ii) voor beursvennootschappen naar Belgisch recht, verzekeringsondernemingen en de andere financiële instellingen waarop deze circulaire van toepassing is, is de NBB bevoegd.

Het doel van deze circulaire is om de financiële instellingen op de hoogte te brengen van het feit dat de formulieren voor de occasionele en jaarlijkse kennisgeving met betrekking tot de samenstelling van hun kapitaal geactualiseerd zijn en vanaf 1 oktober 2024 ook volledig gedigitaliseerd zullen zijn.

2. Occasionele kennisgevingen

Krachtens de bovenstaande wettelijke bepalingen moeten financiële instellingen de toezichthouder, zodra zij daarvan kennis hebben, op de hoogte brengen van de verwervingen of overdrachten van hun aandelen die voor de overdrager of overnemer een stijging boven of daling onder een van de wettelijk vastgestelde kennisgevingsdrempels tot gevolg hebben. Dat is het geval indien de betrokken deelneming:

- ✓ de kenmerken van een gekwalificeerde deelneming (namelijk een deelneming die hoger is dan of gelijk is aan 10 % van het kapitaal of de stemrechten, of een deelneming die onder deze drempel ligt maar de aandeelhouder in staat stelt om een invloed van betekenis uit te oefenen op het beleid van de financiële instelling) krijgt of verliest,
- ✓ onder een drempel van 20 %, 30 % of 50 % daalt of een van deze drempels overschrijdt,
- ✓ tot gevolg heeft dat de financiële instelling een dochteronderneming wordt of ophoudt te zijn van de persoon die de verwerving of overdracht verricht.

Er zij opgemerkt dat de kennisgevingsverplichtingen voor de kandidaat-verwerfers en de overdragende aandeelhouders, enerzijds, en de financiële instellingen, anderzijds, weliswaar complementair maar geenszins identiek zijn. Zo zijn de kandidaat-verwerfers en de overdragende aandeelhouders wettelijk verplicht om, zodra hun besluit tot verwerving of overdracht vaststaat, de toezichthouder hiervan in kennis te stellen alvorens hier werkelijk toe over te gaan, terwijl de financiële instellingen verplicht zijn om de toezichthouder in kennis te stellen van verwervingen of overdrachten van hun aandelen zodra zij daarvan kennis hebben. Naargelang de omstandigheden is het dan ook mogelijk dat een financiële instelling deze kennisgeving moet verrichten vooraleer de verrichting wordt uitgevoerd, met name ingeval de kandidaat-verwerver of overdragende aandeelhouder haar vooraf in kennis stelt van zijn beslissing om de betrokken verrichting uit te voeren.

Daarentegen is het ook mogelijk dat deze kennisgeving pas a posteriori moet worden verricht, indien de financiële instelling pas na de effectieve uitvoering van de verwerving of overdracht van haar aandelen in kennis wordt gesteld van deze verrichting.

Deze kennisgevingen aan de toezichthouder kunnen gebaseerd zijn op informatie die de financiële instelling uit verschillende bronnen heeft verkregen. Zo dient de financiële instelling met name een kennisgeving te richten aan de toezichthouder indien zij overeenkomstig artikel 7:79 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen op de hoogte wordt gebracht van een verwerving of overdracht van haar aandelen, of indien zij overdrachten van aandelen op naam of van aandelen van vennoten dient te noteren in het register van de aandelen op naam of in het register van de vennoten. Meer algemeen ontstaat deze verplichting ook indien haar op rechtstreekse of onrechtstreekse wijze geloofwaardige informatie³ wordt medegedeeld, los van enige wettelijke of statutaire verplichting. De toezichthouder raadt de financiële instellingen eveneens aan om na elke gewone of buitengewone algemene aandeelhoudersvergadering na te gaan of uit de lijst van aanwezige aandeelhouders blijkt dat er wijzigingen zijn opgetreden in hun aandeelhoudersstructuur op grond waarvan zij verplicht zijn een occasionele kennisgeving te richten aan de toezichthouder.

Voor dergelijke occasionele kennisgevingen kunnen de financiële instellingen zich baseren op het in bijlage 1 opgenomen formulier⁴. Dit formulier is enkel opgenomen ter informatie, aangezien het vanaf 1 oktober 2024 alleen nog digitaal via OneGate kan worden overgemaakt aan de toezichthouder.

³ Onder "geloofwaardige informatie" wordt informatie verstaan waarvan de financiële instelling redelijkerwijs kan aannemen dat ze correct is.

⁴ Indien bij een overdracht of verwerving de aandeelhouder reeds bekend is (bv. bij een intragroepstransactie zonder een echte wijziging in de controle of bij een overdracht van onrechtstreekse deelnemingen zonder wijziging in het percentage dat wordt gehouden op het hogere niveau in de aandeelhoudersstructuur) kan met de toezichthouder worden overeengekomen dat een aantal van de in bijlage 1 gevraagde gegevens niet moeten worden verstrekt. Hiertoe moet voorafgaandelijk contact worden opgenomen met de toezichthouder.

De wijzigingen die in het formulier voor occasionele kennisgeving zijn aangebracht ten opzichte van de vorige versie zijn enerzijds een uitbreiding van het toepassingsgebied ervan tot betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld evenals tot centrale effectenbewaarinstellingen en soortgelijke instellingen, en anderzijds de digitalisering van het formulier en een aantal vormelijke aanpassingen.

Er zij bovendien opgemerkt dat een financiële instelling geenszins is vrijgesteld van haar verplichting om een occasionele kennisgeving te verrichten ingeval de kandidaat-verwerver of de aandeelhouder die besloten heeft om zijn gekwalificeerde deelneming integraal of gedeeltelijk over te dragen, reeds heeft voldaan aan zijn wettelijke verplichting tot voorafgaande kennisgeving aan de toezichthouder.

In aanvulling op de wettelijke verplichting voor de financiële instellingen om een occasionele kennisgeving te verrichten van verwervingen en overdrachten van gekwalificeerde deelnemingen, verzoekt de toezichthouder hen eveneens om hem, in het kader van de permanente dialoog die vereist is voor een optimale uitoefening van zijn prudentieel toezicht, steeds terstond in kennis te stellen van verwervingen of overdrachten van hun aandelen die, hoewel zij niet onder de wettelijke verplichting tot occasionele kennisgeving vallen, relevant kunnen zijn voor de prudentiële beoordeling van hun situatie. Dit is meer bepaald het geval indien de financiële instelling weet heeft van een verwerving of overdracht waardoor de verwerver of overdrager een drempel van 5 % heeft overschreden of zal overschrijden zodat hij wettelijk verplicht is om louter ter informatie een kennisgeving te richten aan de toezichthouder.

3. Jaarlijkse kennisgevingen

Daarnaast schrijven de voormelde wettelijke bepalingen voor dat de financiële instellingen de toezichthouder ten minste eenmaal per jaar de identiteit moeten meedelen van hun aandeelhouders of vennoten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, alleen of in onderling overleg handelend, een gekwalificeerde deelneming bezitten in hun kapitaal, alsook welke kapitaalfractie en hoeveel stemrechten zij aldus bezitten.

De financiële instellingen worden verzocht om deze jaarlijkse kennisgeving te verrichten binnen een termijn van een maand na hun gewone algemene vergadering en daarvoor gebruik te maken van alle betrouwbare informatiebronnen waarover zij beschikken, zoals de kennisgevingen van verwervingen of overdrachten die zij overeenkomstig artikel 7:79 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen ontvangen, hun register van aandelen op naam of hun register van vennoten, en de aanwezigheidslijst van de aandeelhouders tijdens de laatste gewone algemene vergadering.

Voor deze jaarlijkse kennisgeving kunnen de financiële instellingen zich baseren op het in bijlage 2 opgenomen formulier. Dit formulier is opgenomen ter informatie, aangezien het vanaf 1 oktober 2024 alleen nog digitaal via OneGate kan worden ingediend bij de toezichthouder.

De wijzigingen die in het formulier voor jaarlijkse kennisgeving zijn aangebracht ten opzichte van de vorige versie zijn enerzijds een uitbreiding van het toepassingsgebied ervan tot betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld evenals tot centrale effectenbewaarinstellingen en soortgelijke instellingen, en anderzijds de digitalisering van het formulier en een aantal vormelijke aanpassingen.

4. Praktische regelingen voor het overmaken van de vereiste kennisgevingen - digitalisering

De nieuwe formulieren voor de occasionele en de jaarlijkse kennisgeving worden momenteel gedigitaliseerd en zullen vanaf 1 oktober 2024 beschikbaar zijn op het OneGate-platform van de NBB.

- Vanaf die datum mogen de financiële instellingen de formulieren 1 en 2 enkel nog digitaal indienen via OneGate. Na 1 oktober 2024 is geen enkele andere indieningswijze nog toegelaten (behalve in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld als een dossier al in behandeling was op de datum van de digitalisering). Vanaf 1 oktober 2024 worden dus alleen nog formulieren aanvaard die via het OneGate-platform zijn ingediend.
- Tot 30 september 2024 mogen de oude versies van de formulieren 1 en 2 (nog beschikbaar op de website van de NBB) nog gebruikt worden.

- De nieuwe formulieren 1 en 2 die bij deze circulaire zijn gevoegd, zullen ook in PDF-formaat beschikbaar zijn op de website van de NBB. De NBB benadrukt dat deze formulieren alleen ter informatie beschikbaar worden gesteld en niet mogen worden gebruikt om informatie aan de NBB over te maken.
- Meer informatie over OneGate vindt u op de website van de NBB ([FAQ New Reporting - OneGate | nbb.be](#)).

5. Inwerkingtreding

Deze circulaire annuleert en vervangt met onmiddellijke ingang circulaire NBB_2017_23 (met uitzondering van de oude formulieren die bij die circulaire zijn gevoegd, dewelke van toepassing blijven tot 30 september 2024).

Er wordt een kopie van deze circulaire verzonden naar de revisor(en) van uw onderneming of instelling.

Hoogachtend,

Pierre Wunsch

Bijlagen:

- *Formulier 1: Wijziging van de staat en de samenstelling van het kapitaal – Occasionele kennisgeving*
- *Formulier 2: Staat en samenstelling van het kapitaal – Jaarlijkse kennisgeving*